

Ministrul de Stat,

Ministrul Sănătății

Având în vedere prevederile art. 12, lit. c), anexa nr. 2, pct. I 3, din Legea nr. 100/1998 privind asistența de sănătate publică;

Văzând Referatul de aprobare nr. GH/9228/06.12.2000 al Direcției Generale de Sănătate Publică din Cadrul Ministerului sănătății și avizul Casei Naționale de Asigurări Sociale de Sănătate nr. SB/3232/06.12.2000,

În temeiul Hotărârii Guvernului nr. 244/1997 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății cu modificările și completările ulterioare;

emite următorul:

ART. 1

Se aprobă Normele privind serviciile de spălătorie pentru unitățile medicale prevăzute în anexa, care face parte integrantă din prezentul ordin.

ART. 2

Direcția generală de Sănătate Publică, institutele de sănătate publică, direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București, vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

ART. 3

Prezentul ordin intră în vigoare începând cu 1 ianuarie 2001.

ANEXA 1

Norme tehnice privind serviciile de spălătorie pentru unitățile medicale

1. Obiective și domenii de aplicare

1.1. Obiectivul normelor tehnice privind serviciile de spălătorie pentru unitățile medicale este reglementarea modului de colectare și ambalare, transport, prelucrare, depozitare și returnare a lenjeriei. Reglementarea acestui ordin are scopul de a diminua riscurile pentru infecțiile nozocomiale, de a proteja pacienții, personalul și de a preveni contaminarea mediului prin asigurarea și controlul calității precum și prin ameliorarea continuă a calității serviciilor de spălătorie și pentru crearea confortului psihic al pacienților și personalului față de un standard hotelier normal.

1.2. Normele tehnice se aplica de către serviciile de spălătorie ale unității medicale și de către orice furnizor de servicii de spălătorie pentru unitățile medicale.

1.3. Prezentele norme nu se aplica pentru lenjeria de unica folosința, care după utilizare devine deșeu și se îndepărtează și neutralizează conform reglementărilor în vigoare privind deșeurile rezultate din activitățile medicale.

1.4. Unitățile medicale vor elabora și aproba, prin regulament intern, codurile de procedura, conform prezentelor norme.

2. Definiții

Semnificația unor termeni folosiți în prezentele norme tehnice este următoarea:

2.1. "serviciile de spălătorie" reprezintă ansamblul activităților desfășurate în scopul gestionării și prelucrării lenjeriei de spital, începând cu momentul colectării lenjeriei murdare din secțiile unității medicale și până în momentul predării produsului finit înapoi pe secție.

2.2. "spălătoria" reprezintă unitatea funcțională în care se desfășoară fluxul tehnologic de prelucrare pentru obținerea lenjeriei-produs-finit.

2.3. "lenjeria de spital" reprezintă totalitatea articolelor textile folosite în unități medicale și include: cearceafuri, fete de perna, uniforme ale personalului medical, prosoape, pijamale, articole de îmbrăcăminte pentru pacienți, etc.

2.4. "lenjeria murdară" reprezintă totalitatea articolelor de lenjerie și include atât lenjeria murdară nepătată cât și lenjeria contaminată.

2.5. "lenjeria curată" reprezintă lenjeria care a trecut prin toate etapele procesului de spălare, uscare, călcare și care nu prezintă urme de murdărie, pete vizibile și a suportat un proces de dezinfectie termică sau chimică.

2.6. "lenjerie murdară nepătată" este lenjeria murdară care provine de la pacienți internați.

2.7. "lenjeria murdară pătată" este lenjeria care a venit în contact cu sângele și/sau alte fluide biologice.

2.8. "lenjeria-produs finit" este lenjeria care a parcurs toate etapele fluxului tehnologic și se afla depozitată în spațiul desemnat din zona curata a spălătoriei.

2.9. "dezinfectia lenjeriei" este procesul de distrugere a formelor vegetative ale microorganismelor, a virusurilor și afungilor, cu excepția sporilor bacterieni, astfel încât lenjeria dezinfectată să poată fi folosită fără riscuri pentru personal și pacienți.

3. Colectarea la sursa și ambalarea lenjeriei

3.1. Colectarea și ambalarea la sursa a lenjeriei de spital se fac respectând Precauțiunile Universale. Lenjeria murdară se colectează și ambalează la locul de producere, în așa fel încât să fie cât mai puțin manipulată și scuturată, în scopul prevenirii contaminării aerului, a personalului și a pacienților. Se interzice sortarea la locul de producere a lenjeriei pe tipuri de articole. Rufe murdare nu trebuie atinse din momentul în care se ridică de la patul bolnavului până la mașina de spălat. Rufe vor fi transportate în saci care se desfac singuri eliberând astfel rufe în mașina de spălat. Nu se permite scoaterea lenjeriei din ambalajul de-transport până la momentul predării la spălătorie.

3.2. Personalul care execută colectarea și ambalarea lenjeriei va trebui să verifice ca în articolele de lenjerie să nu rămână obiecte tăietoare-înțepătoare sau deșeuri de acest tip. Personalul care colectează și ambalează lenjeria va purta echipament de protecție corespunzător, inclusiv mănuși, conform prevederilor normativelor în vigoare privind protecția muncii. După îndepărtarea echipamentului de protecție personalul se va spăla pe mâini.

3.3. Ambalarea lenjeriei murdare se face, în funcție de gradul de risc, în:
- ambalaj dublu pentru lenjeria contaminată;
- ambalaj simplu pentru lenjeria necontaminată.

3.4. Ambalajul simplu pentru lenjeria murdară nepătată este reprezentat de sacul din material textil sau polyester pe portsac sau de containerul de plastic cu roți. Ambalajul se spală și se dezinfectează în spălătorie: sacul de material textil este supus procesului de spălare și de dezinfecție termică sau chimică în utilajele existente, iar containerul de plastic se spală cu apă caldă și detergent și apoi se dezinfectează cu un produs adecvat.

3.5. Dacă lenjeria murdară este umedă, ea se introduce mai întâi într-un sac impermeabil și apoi se pune în ambalajul descris mai sus.

3.6. Ambalajul dublu pentru lenjeria murdară pătată este reprezentat de sacul interior impermeabil, din polietilenă, iar ambalajul exterior este sacul din material textil sau containerul de plastic cu roți. Sacul de polietilenă care a venit în contact cu lenjeria murdară pătată nu se refolosește, ci se aruncă într-un sac galben pentru deșeuri infecțioase, urmând filiera de îndepărtare conform reglementărilor în vigoare. Ambalajul exterior se supune în spălătorie aceluiași tratament descris la punctul 3.4. Sacul interior impermeabil nu se deschide decât în momentul introducerii lenjeriei contaminate în mașina de spălat.

3.7. Pentru identificarea rapidă a categoriilor de lenjerie codul de culori folosit este:
- alb pentru ambalajul exterior al lenjeriei necontaminate (sac sau container alb);
- galben-portocaliu pentru ambalajul exterior al lenjeriei contaminate; se poate aplica eventual și pictograma "pericol biologic" (sac sau container galben-portocaliu).

4. Transportul și depozitarea lenjeriei murdare

4.1. Lenjeria murdară ambalată este transportată la spălătorie cu ajutorul unor cărucioare

speciale pentru saci sau în containere de plastic cu roți. Căruciorul pentru saci poate fi utilizat pentru transportul lenjeriei curate numai după ce a fost spălat cu apa caldă cu detergent și dezinfectat.

4.2. În cazul în care spitalul are tobogan pentru evacuarea lenjeriei, aceasta poate fi aruncată numai după ambalare. Toboganul trebuie curățat și păstrat în bune condiții. Lenjeria murdară pătată nu se evacuează prin tobogan.

4.3. Depozitarea lenjeriei murdare ambalate se face pe secție într-un spațiu în care pacienții și vizitatorii nu au acces. Se limitează timpul de depozitare a lenjeriei ambalate în punga de polietilena la maximum 24 de ore.

5. Sortarea lenjeriei

5.1. Nu se admite sortarea lenjeriei contaminate.

5.2. Sortarea lenjeriei necontaminate se face dacă aceasta operațiune este cerută de instrucțiunile de folosire ale utilajului de spălare. Sortarea lenjeriei se face în zona murdară din spălătorie. Lenjeria folosită se sortează pe diferite tipuri de articole pe banda sau masa de sortare (de exemplu: fete de perna, cearceafuri, pijamale, cămăși de noapte, uniforme, etc). Dacă, în pofida precauțiilor luate la colectarea și ambalarea pe secții, obiecte tăietoare-înțepătoare sau deșeuri de acest tip se afla încă în lenjeria la sortare aceste obiecte se îndepărtează într-un recipient cu pereți rigizi pentru deșeurile înțepătoare-tăietoare. La sfârșitul fiecărei ture de lucru masa sau banda de sortare se spală și se dezinfectează.

5.3. Personalul care lucrează în zona murdară trebuie să poarte halate sau uniforme de alta culoare față de uniforme folosite în zona curată pentru a se reduce riscul de contaminare. Personalul care sortează lenjeria trebuie să poarte echipamentul de protecție (șorțuri, mănuși rezistente la acțiuni mecanice, ochelari de protecție, măști, cizme de cauciuc, bonete, conform prevederilor normativelor în vigoare.

6. Cântărirea lenjeriei

Pentru a se cunoaște cantitatea de lenjerie murdară ce trebuie prelucrată în mașina de spălat într-o șarjă, lenjeria se cântărește înainte de introducerea în utilajul de spălat. Trebuie urmărit ca mașina de spălat să fie încărcată atât cât prevede cartea tehnică a utilajului, pentru a asigura un raport optim între volumul soluției de detergent, aditivi, apa și cantitatea de lenjerie.

7. Procesul de spălare

7.1. Procesul de spălare în mașina de spălat, indiferent de tipul acesteia, cuprinde următoarele etape: prespălarea, dezinfecția (pentru rufele contaminate), spălarea principală, clătirea și stoarcerea. Utilajele tehnologice folosite în procesul de spălare trebuie să fie avizate sanitar.

7.2. Detergenții, aditivii și dezinfectanții chimici utilizați în timpul procesului de spălare trebuie să fie avizați sanitar și special formulați pentru rufe.

7.3. Etapa de prespălare permite diluarea și suspendarea într-o soluție de apă cu detergent a unei mari părți a particulelor de murdărie. Apa de prespălare este apoi evacuată. În timpul prespălării se menține temperatura sub 38°C și o alcalinitate scăzută. În procesul de prespălare se poate adăuga substanța dezinfectantă.

7.4. Etapa de spălare principală continuă diluarea și suspendarea particulelor de murdărie într-o nouă soluție de apă cu detergent până la îndepărtarea completă a petelor și murdăriei. În timpul spălării principale are loc decontaminarea termică a lenjeriei, care este realizată spre exemplu prin supunerea lenjeriei la temperatura de 90°C timp de 10 minute. Timpul de menținere în platou a temperaturii nu include timpul necesar ridicării temperaturii la aceste valori și timpul adițional necesar pentru a realiza temperatura respectivă în interiorul întregii șarje de lenjerie. Mașina de spălat trebuie dotată cu un dispozitiv electronic de măsurare și afișare a temperaturii.

7.5. Clătirea reprezintă ultima etapă a procesului de spălare în timpul căreia se îndepărtează de pe lenjerie substanțele alcaline, detergentul și alți aditivi folosiți în timpul spălării. Clătirea conține mai multe faze la care se introduce apa proaspătă de fiecare dată.

7.6. Utilajele care au suferit reparații se folosesc pentru spălarea lenjeriei numai după ce au fost dezinfectate prin parcurgerea unui ciclu de spălare fără lenjerie.

8. Stoarcerea lenjeriei

Etapa de stoarcere a lenjeriei este un proces mecanic realizat prin centrifugare (fie în mașina automată, fie într-un utilaj separat). La transportul lenjeriei umede către centrifugă se respecta normele de protecția muncii pentru purtarea de greutate. Se recomandă folosirea cărucioarelor în acest scop. Oprirea storcătoarelor se va face automat, interzicându-se oprirea cu mâna sau cu alte obiecte. Nu se va frâna centrifuga atunci când electromotorul nu este deconectat. Se va verifica starea de funcționare a utilajelor la predarea centrifugei altui schimb. Nu se admit modificări ale utilajului care să permită funcționarea fără capac.

9. Uscarea lenjeriei

Uscarea lenjeriei stoarse se realizează astfel încât lenjeria spălată să nu poată fi contaminată sau murdarită. Se pot folosi mașina de uscare cu aer cald (uscător) sau tunelul de uscare. Nu se admite uscarea în aer liber sau în spații care nu sunt destinate acestui scop.

10. Călcare lenjeriei

Călcare lenjeriei supuse dezinfecției termice sau chimice este obligatorie. Lenjeria se poate călca la calandru sau manual. Se vor utiliza calandre cu dispozitive care să facă imposibilă prinderea mâinilor muncitorilor sub rolele de presiune atunci când se alimentează mașina. Muncitorul va sta în timpul călcatului pe presuri electroizolante. Este interzis ca la întreruperea lucrului să se lase fierul de călcat în priză.

11. Depozitarea și transportul lenjeriei curate

11.1. Lenjeria se depozitează în spălătorie, într-un spațiu special amenajat, în zona curată, separat de zona murdară. Spațiul de depozitare se dotează cu rafturi etichetate și numerotate pe care este pusă lenjeria curată. Lenjeria curată se ambalează pentru transport în saci noi. Pentru transportul lenjeriei se folosesc cărucioare curate.

11.2. Depozitarea lenjeriei curate pe secții se face în spații speciale destinate și amenajate ferit de praf, umezeala și vectori. Aceste spații se supun curățeniei de rutină. La manipularea lenjeriei curate, personalul va respecta codurile de procedură privind igiena personală și va purta echipamentul de protecție adecvat.

12. Responsabilități ale personalului în cadrul serviciilor de spălătorie

12.1. Responsabilitățile enumerate mai jos se introduc în fișa postului la funcțiile respective.

12.2. Directorul general și directorul medical împreună cu directorul administrativ:

- prevede fondurile necesare pentru funcționarea în bune condiții a spălătoriei spitalului, inclusiv fondurile pentru respectarea normelor de protecția muncii;

12.3. Directorul general

- numește șeful spălătoriei;
- aprobă planul de activitate a serviciilor de spălătorie, plan ce include codul de procedură;
- aprobă planul de formare profesională continuă a personalului, inclusiv planul pentru instruirile de protecția muncii;
- contractează dacă este cazul servicii cu unități autorizate ca spălătorii.

12.4. Medicul șef al Compartimentului de Prevenire și Control ale Infecțiilor Nosocomiale (CPCIN) sau medicul delegat cu responsabilități în prevenirea și combaterea infecțiilor nosocomiale:

- elaborează planul de activitate și codul de procedură pentru manipularea lenjeriei și pentru spălătoria din spital;
- supraveghează prin sondaj modul de aplicare a planului de activitate și a codului de procedură;
- stabilește circuitul lenjeriei în unitatea medicală și circuitele funcționale în spălătoria propriei unități;
- verifică modul în care șeful spălătoriei organizează cursurile de formare profesională continuă a personalului și colaborează cu aceasta la subiectele privind prevenirea și controlul infecțiilor nosocomiale;

- elaborează și urmărește aplicarea planului de educare și formare continuă;
- propune directorului unității medicale contractarea de servicii cu unități autorizate ca spălătorii în cazul în care unitatea sanitară nu deține o spălătorie proprie;
- hotărăște efectuarea testării microbiologice a lenjeriei produs-finit;
- raportează periodic directorului unității situația accidentelor și incidentelor apărute în cadrul serviciului de spălătorie.

12.5. Asistenta șefă a unității medicale:

- răspunde și controlează modul de aplicare a codului de procedura;
- planifica necesarul de articole de lenjerie în colaborare cu șeful spălătoriei;
- organizează cursurile de educare și formare profesională continuă pentru infirmerie;
- poate delega anumite atribuții asistentelor șefe de secție.

12.6. Infirmiera:

- respectă modul de colectare și ambalare a lenjeriei murdare, în funcție de gradul de risc conform codului de procedura;
- respectă codul de culori privind ambalarea lenjeriei murdare;
- asigură transportul lenjeriei;
- controlează ca lenjeria pe care o colectează să nu conțină obiecte înțepătoare-tăietoare și deșeuri de acest tip;
- ține evidența lenjeriei la nivelul secției, a celei predate și a celei ridicate de la spălătoria unității;
- depozitează și manipulează corect, pe secție, lenjeria curată.

12.7. Personalul din spălătorie este compus dintr-un șef și lucrătorii din spălătorie. Șeful spălătoriei numește supervizori dintre lucrători, pentru fiecare schimb, atât pentru zona curată cât și pentru zona murdară. Supervizorii vor parcurge cursurile de educare și formare profesională continuă înainte de preluarea noilor sarcini.

12.8. Șeful spălătoriei:

- răspunde de buna funcționare a spălătoriei;

- urmărește aplicarea planului de activitate a spălătoriei, a codului de procedura, respectarea și aplicarea legislației sanitare și de protecția muncii în vigoare;

- planifica necesarul de echipament de protecție pentru personalul din spălătorie;

- verifica dacă personalul poartă echipamentul de protecție;

- verifica lenjeria în uz din punct de vedere al calității;

- raportează medicului șef SPCIN și responsabilului cu protecția muncii accidente și incidentele din spălătorie și ia măsuri care să prevină reparația lor;

- ține evidența lenjeriei aflate în unitatea medicală și colaborează în acest sens cu asistenta șefă a unității medicale;

- controlează planificarea necesarului de articole de lenjerie al secțiilor și departamentelor;

- prezintă spre aprobare directorului economic lista articolelor de lenjerie care trebuie achiziționate, cu specificarea condițiilor de calitate a produselor;

- organizează cursuri de educare și formare profesională continuă;

- verifica dacă personalul este pregătit profesional pentru a-și îndeplini responsabilitățile la nivelul de calitate cerut;

- evaluează calitatea activităților desfășurate de personalul din subordine.

12.9. În cazul în care unitatea medicală nu dispune de spălătorie revin în totalitate asistenței șefă a unității. Asistenta șefă sau o persoană delegată răspunde de predarea și primirea lenjeriei murdare, respectiv curate, la și de la spălătorie contractată.

12.11. Supervizorul zonei murdare:

- are atribuțiile lucrătorului zonei murdare din spălătorie și deservește utilajele de care răspunde;

- supraveghează întreaga activitate a personalului care lucrează în această zonă;

- răspunde de buna funcționare și întreținere a utilajelor;

- urmărește dacă personalul poartă echipamentul de protecție corespunzător zonei de lucru;

- verifica dacă s-au atins parametrii pentru dezinfecția termică pentru fiecare ciclu de spălare, la mașinile din dotare și verifica dacă lucrătorul a completat corect formularul de evidența a dezinfecției termice;

- verifica dacă s-a introdus substanța dezinfectantă pentru dezinfecția chimică și verifica dacă lucrătorul a completat corect formularul de evidență a dezinfecției chimice pentru fiecare ciclu de spălare;

- verifica la sfârșitul zilei de lucru să nu rămână lenjerie în interiorul utilajelor de spălare;

- verifica aplicarea procedurilor de curățire la sfârșitul fiecărei zile de lucru;

- controlează realizarea dezinfecției la sfârșitul zilei de lucru sau a mesei de sortare;

- răspunde de primirea lenjeriei murdare de la infirmierele de pe secție.

12.12 Supervizorul zonei curate:

- are atribuțiile lucrătorului zonei curate din spălătorie;

- supraveghează întreaga activitate a personalului care lucrează în această zonă;

- răspunde de buna funcționare și întreținere a utilajelor;

- urmărește dacă personalul poartă echipamentul de protecție corespunzător zonei de lucru;

- verifica lenjeriea produs-finit din punct de vedere al calității;

- verifica aplicarea procedurilor de curățire a suprafețelor la sfârșitul zilei de lucru;

- urmărește și scoate din zona curată personalul care prezintă afecțiuni evidente care ar putea contamina lenjeriea curată;

- răspunde de predarea lenjeriei curate infirmierelor de pe secție.

12.13 Lucrătorii din spălătorie:

- exploatează în condiții optime utilajele de care răspund;

- aplică proceduri de curățire a suprafețelor și a utilajelor și de dezinfecție a benzii sau mesei de sortare, spală, eventual dezinfectează cărucioarele;

- respecta codul de procedură;

- completează formularele de evidență a dezinfecției termice și chimice pentru fiecare ciclu de spălare, la fiecare utilaj pe care îl deservește;

- poartă echipamentul de protecție adecvat zonei de lucru;

- răspund de calitatea activităților prestate.

13. Condiții de proiectare și funcționare a spălătoriei

13.1 La proiectarea spălătoriilor noi și la reamenajarea celor existente se vor organiza doua spații funcționale:

- zona murdară;
- zona curata.

13.2 Cele doua zone, curata și murdară, trebuie să fie separate obligatoriu printr-o barieră de separare, care poate fi fizica (perete despărțitor, mașini de spălat cu barieră igienică) sau funcțională, marcată eventual printr-o banda de vopsea galbenă pe pavimente.

13.3 În zona murdară se realizează următoarele operații:

- primirea lenjeriei murdare;
- sortarea lenjeriei necontaminate pe tipuri de articole;
- îndepărtarea secrețiilor și excrețiilor dacă se impune;
- procesul de spălare a lenjeriei;
- spălarea și dezinfectarea cărucioarelor și containerelor.

Se recomanda ca lenjeria murdară pătată să fie spălata cu mașina de spălat cu barieră igienică, în vederea asigurării delimitării stricte fizice și funcționale a zonei murdare de cea curata.

13.4 În zona curata se realizează următoarele operații:

- stoarcerea lenjeriei spălate (dacă exista utilaje separate pentru stoarcere);
- uscarea lenjeriei curate;
- călcarea lenjeriei;
- depozitarea lenjeriei curate;
- predarea lenjeriei curate către secție.

13.5 La trecerea dintr-o zona a spălătoriei în alta, personalul este obligat să schimbe uniforma de lucru trecând prin vestiarul filtru (conform schemei din Anexa 3). Din acest motiv uniformele personalului din cele doua zone trebuie să fie culori distincte. Vestiarul filtru va fi prevăzut cu doua intrări: una din zona murdară și una din zona curata.

13.6 Din zona curata a spălătoriei se prevede acces în spațiul pentru odihna și pentru luarea

mesei, pentru personal. Din zona murdară se prevede acces în depozitul pentru piese de schimb și scule pentru reparații.

13.7 Personalul care lucrează în zona murdară trebuie să poarte echipament de protecție curat, schimbat zilnic. Personalul care lucrează în zona curată trebuie să-și schimbe echipamentul cel puțin săptămânal. Mănușile utilizate la sortare se spală la sfârșitul turei cu apa caldă și detergent și se refolosesc. Uniformele de lucru murdare se depozitează separat de lenjeria unității medicale, în saci și se spală separat în mașina de spălat.

13.8 Toate încăperile spălătoriei trebuie să fie iluminate și ventilate adecvat, natural și/sau artificial. Pentru încăperi ca spălătoria, uscătoria, călcătoria unde se produce abur este obligatorie existența ventilației mecanice.

13.9 Ambianța termică va fi conform Normelor metodologice pentru protecția muncii.

13.10 În spațiile de spălare, de stocare a lenjeriei și în vestiare se prevăd sifoane de pardoseală. Pavimentul spălătoriei va fi neted, fără crăpături, din materiale antiderapante, cu o hidroizolație bună și înclinat.

14 Condiții de calitate pentru aprecierea serviciilor de spălătorie, inclusiv pentru cele contractate

14.1 Calitatea serviciilor de spălătorie în spital este influențată de mai mulți factori:

- caracteristicile de calitate ale țesăturilor din care este confecționată lenjeria;
- colectarea și ambalarea corectă la sursa pe categorii și tratarea lenjeriei pentru a asigura lenjeria la un nivel de decontaminare adecvat;
- folosirea adecvată a utilajelor din dotare și a detergenților, aditivilor și dezinfectanților celor mai potriviți;
- corelarea între capacitatea de prelucrare a spălătoriei și necesarul de lenjerie curată.

14.2 Aprecierea calității serviciilor de spălătorie se face după următorul standard:

- lenjeria produsă finit a suportat un proces de dezinfectare termică sau chimică;
- lenjeria produsă finit este macroscopic curată și fără pete vizibile;
- lenjeria produsă finit este perfect uscată;
- lenjeria foarte uzată, care nu mai are valoare de întrebuințare ca articol de lenjerie, este scoasă din evidență în baza procedurilor legale de casare.

14.3 Pentru a face corelarea între diferiți factori enunțați la 15.1 astfel încât să se atingă nivelul de calitate enunțat la 15.2, unitatea medicală și spălătoria, indiferent de forma de

organizare, vor institui un sistem de management al calității. Managementul calității reprezintă totalitatea activităților desfășurate în scopul realizării obiectivelor referitoare la calitate, prin utilizarea optimă a resurselor.

14.4. Managementul calității cuprinde mai multe funcții:

- evaluarea: cerințele beneficiarilor și a posibilităților de execuție;
- planificarea calității: stabilirea strategiei, a obiectivelor și a planurilor periodice;
 - organizarea activităților, a dotării cu utilaje și echipamente, organizarea resurselor din cadrul spălătoriei, referitoare la calitate;
- aplicarea strategiei pe termen scurt și mediu și a corecțiilor necesare îmbunătățirii calității;
 - asigurarea participării personalului la realizarea calității prin respectarea voluntară a codului de procedura, printr-o informare și perfecționare profesională continuă;
- controlul calității;
- asigurarea calității: respectarea normelor europene de calitate;
- îmbunătățirea calității prin adaptarea la cerințe și eficiența economică.

14.5. Dintre funcțiile managementului calității, o importanță critică pentru diminuarea riscurilor o are controlul calității și asigurarea calității.

14.6. Controlul calității reprezintă ansamblul activităților de supraveghere a desfășurării etapelor procesului tehnologic și de evaluare a calității produsului finit, în fiecare din etapele procesului tehnologic, în raport cu obiectivele și standardele prestabilite.

14.7. Asigurarea calității include toate activitățile care contribuie la realizarea calității serviciilor de spălătorie. Atribuțiile de bază ale părților responsabile de asigurarea calității sunt:

- urmărirea cu strictețe a prescripțiilor standardelor de stat, documentațiilor tehnice și a documentelor interne ale unității medicale;
- urmărirea includerii în comenzile către spălătorii sau în contractele economice a condițiilor de calitate;
- punerea la dispoziția serviciului aprovizionare a documentației necesare pentru respingerea sau formularea reclamațiilor la produsele aprovizionate care nu corespund calitativ (ex: lenjerie din fibre care nu suportă dezinfectia termică);
- controlarea stării de curățenie a mijloacelor de transport destinate lenjeriei ce urmează a

fi expediate către unitatea medicală și luarea de măsuri pentru ca mijloacele de transport să asigure integritatea produselor transportate;

- controlarea modului de păstrare și depozitare a lenjeriei produs-finit;
- verificarea respectării condițiilor tehnice de manipulare în spălătorie, prin luarea de măsuri pentru eliminarea cauzelor în cazul unor abateri;

- controlarea îndeplinirii condițiilor de calitate pe întregul flux, în cazul spălătoriei proprii;

- sesizarea conducerii unității cu privire la abaterile vizând calitatea și elaborarea de propuneri pentru eliminarea acestora;

- efectuarea tuturor verificărilor și a testării microbiologice conform Anexei 2, pentru - determinarea precisă a calității produsului finit;

- întocmirea de programe concrete și inițierea de acțiuni pentru îmbunătățirea calității produsului finit.

14.8. Unitatea medicală trebuie să fie dotată cu lenjerie care să corespundă unor condiții de calitate a țesăturilor astfel încât să poată suporta toate procesele tehnologice. Se recomandă:

- confecționarea lenjeriei din țesături de bumbac sau bumbac în amestec cu alte fibre, care să suporte tratament termic la temperaturile dezinfecției termice;

- țesătura să aibă stabilitate dimensională;

- țesătura să aibă o durabilitate mare;

- țesătura să fie rezistentă la rupere și alunecare;

- țesătura să aibă tușeu neted și suplu.

14.9. În dimensionarea unor spălătorii noi sau reamenajarea celor existente se vor lua în calcul următoarele informații orientative:

Tipuri de țesături	Greutatea aproximativă în grame/zi
1. Lenjerie pentru pat (cearceaf de pat, plic, față de pernă)	1500 g
2. Prosoape de baie	750 g
3. Țesături pentru operație	500 g
4. Țesături pentru transport	250 g

5. Îmbrăcăminte pentru personal	500 g	
<hr/>		
6. Îmbrăcăminte pentru pacienți (pijama, halate)	500 g	
7. Altele	250 g	
Total/pat/zi	4250 g	

14.10. Lenjeria bolnavului se schimbă la un interval de maxim 3 zile sau ori de câte ori este nevoie dacă se murdărește. Periodicitatea schimbării echipamentului personalului se face în funcție de gradul de risc și se stabilește prin regulamentul intern al unității medicale.

14.11. Se recomandă să existe un set de lenjerie în folosință, un set de lenjerie în spălătorie și un set de lenjerie în stoc.

15. Contractarea serviciilor cu unități autorizate ca spălătorii

15.1. Unitatea medicală poate să prelucreze lenjeria murdară atât în spălătoria proprie a spitalului, cât și în unități contractate, dacă sunt autorizate ca spălătorii de autoritățile de sănătate publică teritoriale. Indiferent de forma de contract, se vor stipula responsabilitățile fiecărei părți și standardele de calitate ale produsului finit, metodele de control și de asigurare a calității, modul de respectare a prezentelor norme tehnice.

15.2. Se interzice spălarea lenjeriei în unități contractante care spală pentru populație sau alte comunități dacă nu se realizează condiții tehnice și funcționale prevăzute în Normele tehnice privind serviciile de spălătorie pentru unitățile medicale. Mașinile care transporta lenjeria murdară și curată în afară spitalului trebuie să fie autorizate sanitar.

15.3. Indiferent de tipul de contract, acesta trebuie să conțină următoarele:

- normele tehnice privind serviciile de spălătorie, conform prezentului ordin;
- condițiile de calitate ale produsului finit;
- termenele de predare și de primire ale lenjeriei (ritmicitatea);
- condițiile în care lenjeria este preluată de unitatea contractantă: modul de ambalare, diferențiat în funcție de procesul tehnologic la care este supusă lenjeria;
- condițiile de recepționare ale produsului finit (se va efectua periodic testarea microbiologica realizată de laboratoare autorizate);
- stipularea obligației spălătoriei sau unității contractate de preluare a lenjeriei ambalate într-un mod corespunzător, la cererea unității medicale, indiferent de termenele stabilite în contract;

- lenjeria-produs finit va fi recepționată de unitatea medicală dacă întrunește standardele de calitate prevăzute în contract;

- dacă unitatea contractată, din vina să, depășește termenele de livrare prevăzute, condițiile de calitate specificate sau nu răspunde solicitărilor unității medicale, vor fi prevăzute penalizări conform legii și posibilitatea rezilierii contractului, inclusiv plata daunelor provocate;

- se vor prevedea condiții de forță majoră pentru ambele părți;

- normele de protecție a muncii;

- normele privind controlul infecțiilor nozocomiale.

16. Educarea și formarea profesională continuă a personalului implicat în serviciile de spălătorie

16.1. Educarea și formarea profesională continuă a personalului sunt o sarcina permanentă a conducerii medicale a unității medicale, constituie o etapă importantă în funcționarea unui serviciu de spălătorie eficient și sunt incluse în planul de activitate al serviciilor de spălătorie.

16.2. Unitatea medicală este obligată să asigure educarea și formarea profesională continua pentru angajați, în următoarele situații:

- la angajare;

- la preluarea unei noi sarcini de serviciu;

- la introducerea de echipamente noi sau modificarea celor existente;

- la introducerea de tehnologii noi;

- la recomandarea medicului SPCIN sau a medicului delegat cu responsabilități în prevenirea și combaterea infecțiilor nozocomiale care a constatat nereguli în aplicarea codului de procedura;

- periodic, la fiecare șase luni.

16.3. Șeful spălătoriei este obligat să identifice care sunt nevoile de prelucrare și formare profesională continuă pentru ca personalul să își desfășoare activitatea conform codului de procedura. Șeful spălătoriei elaborează manualul care va fi folosit la cursurile de educare și formare profesională continuă. Asistenta șefă a unității medicale va organiza cursurile de educare și formare profesională continuă pentru infirmierie.

16.4. Cursul de educare și formare profesională continua a personalului care manipulează lenjeria, cuprinde următoarele aspecte:

- manipularea lenjeriei (colectarea la sursa, ambalarea, transportul);
- prelucrarea lenjeriei (spălarea, stoarcerea, uscarea, călcarea);
- dezinfectia termica și chimica a lenjeriei;
- funcționarea și întreținerea utilajelor;
- prezentarea riscurilor pentru mediu și sănătatea umană în serviciile de spălătorie;
- codul de procedura;
- normele de protecție a muncii.

17. Controlul medical la angajare și periodic

Controlul medical la angajare și periodic se va face conform normativelor legale în vigoare ca și pentru personalul din alimentația publică.

18. Raportarea incidentelor și accidentelor

Orice incident sau accident produs în spălătorie va fi comunicat, de îndată, șefului spălătoriei care va anunța responsabilul cu protecția muncii și pe medicul șef SPCIN în situația în care intervine un accident prin tăiere sau înțepare cu obiecte tăietoare-înțepătoare sau cu deșeuri de acest tip provenite din secții. Se vor stabili împrejurările și cauzele, se identifica ce reglementări legale au fost încălcate, se vor stabili răspunderile și măsurile ce se impun pentru prevenirea apariției unor cazuri similare. Cercetarea oricărui eveniment este obligatorie, indiferent dacă întrunește sau nu condițiile unui accident de muncă.

19. Semestrial se va face auditarea spălătoriei.

ANEXA 1

la Norme

Testarea microbiologică a lenjeriei finite în vederea evaluării calității serviciilor de spălătorie

1. Testarea microbiologică a lenjeriei de spital are drept scop evaluarea calității serviciilor de spălătorie, în ceea ce privește decontaminarea. Cunoașterea încărcăturii bacteriene de pe lenjeria-produs finit este un indicator pentru respectarea normelor tehnice de pe fluxul tehnologic și oferă informații privind riscul de infecții.

2. Controlul microbiologic al produsului finit nu este o practică de rutină. Se recomandă efectuarea testelor microbiologice atât în cazul spălătoriilor proprii spitalelor, cât și în cazul celor contractate de către unitatea medicală.

3. Se recomanda, pentru spălătoriile proprii unităților medicale, ca probele să fie recoltate periodic, de regulă, la interval de 6 luni, prin sondaj, sau în următoarele situații:

- la introducerea de noi procedee de spălare, utilaje, detergenți și aditivi, dezinfecțanți chimici;

- la apariția unei infecții nosocomiale, în cazul în care exista suspiciunea că lenjeria este sursa de infecție.

4. Unitățile contractate ca spălătorii, de către spitale, sunt obligate să realizeze supravegherea microbiologică a lenjeriei - produs finit printr-un laborator autorizat. Testarea se face cel puțin o dată la 6 luni.

5. Se recomanda doua metode de recoltare și analiza microbiologică a lenjeriei - produs - finit, care oferă informații cantitative privind încărcătura bacteriană și informații calitative privind compoziția florei microbiene pe tipuri de germeni. Cele doua metode sunt:

- metoda imersiei;
- metoda tamponului.

6. Nivelurile maxime de încărcare bacteriană recomandate pentru lenjeria - produs finit sunt următoarele:

Metoda de testare	Nr. total de germeni/cmp	Stafilococ coagulazopozitiv	Pseudomonas aeruginosa	E.coli
Metoda imersiei	<0,2	Absent	Absent	Absent
Metoda tamponului	<3	Absent	Absent	Absent

7. Numărul de germeni existenți pe lenjeria - produs finit depinde de mai mulți factori: gradul de contaminare a lenjeriei murdare, metodele de recoltare și analiza de laborator folosite, gradul de aderență la țesătură, etc. De aceea, valorile maxime pentru numărul total de germeni sunt orientative.

8. În cadrul investigării cazurilor de infecție nosocomială se determina și prezenta altor microorganisme (Klabsiella, Proteus, Enterobacter, Serratia marcescens, Bacillus subtilis și Bacillus cereus), în funcție de diagnosticul etiologic investigat.

ANEXA 2

Schema funcțională a spălătoriei din unitatea medicală

